

Interieur in balans

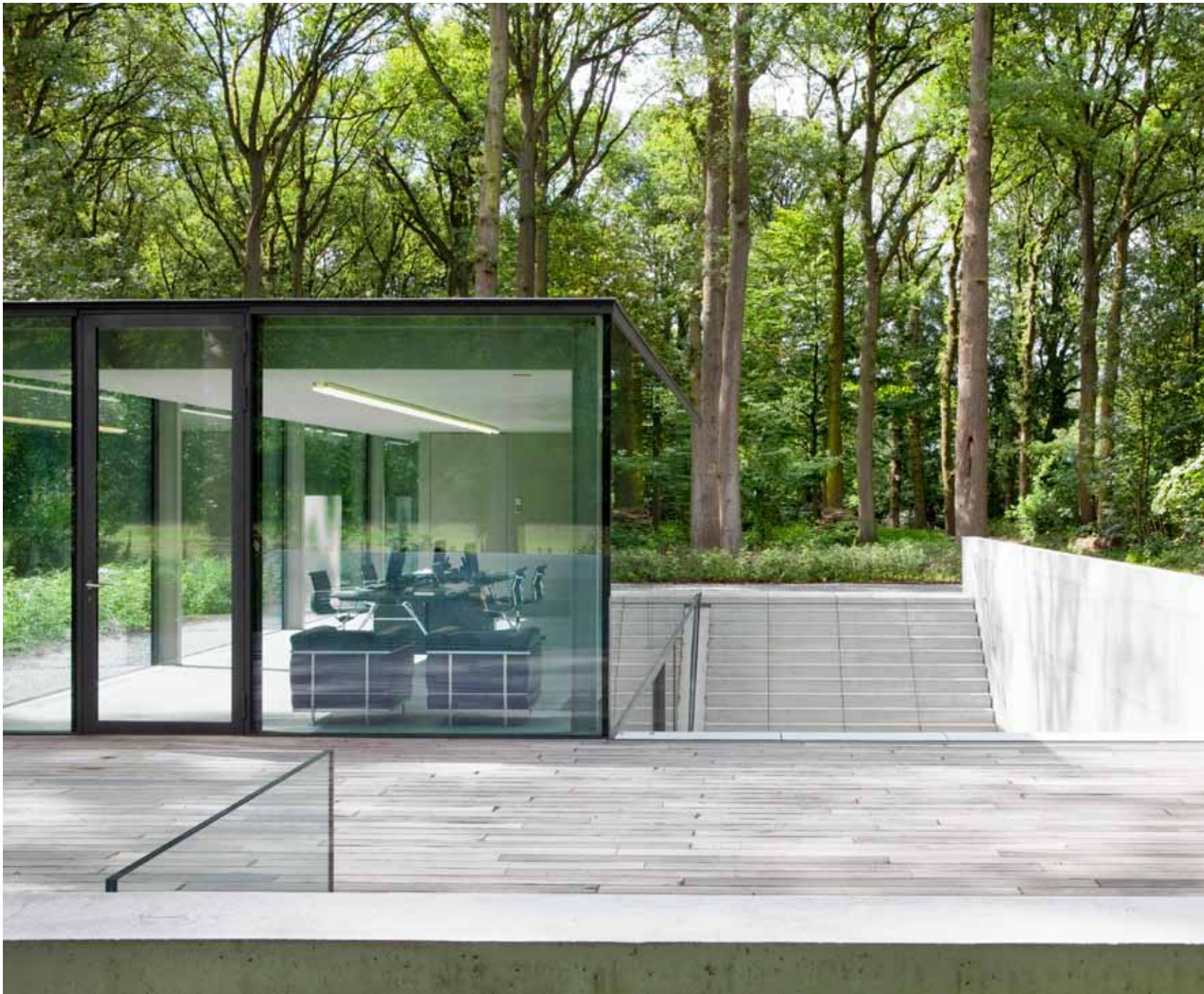

FOTO LINKS
Het atelier van Francine Broos

FOTO RECHTS
**Werkruimte op de benedenverdieping
van het atelier**

De interieurs van Francine Broos Interieurarchitecten worden gekenmerkt door hun functionaliteit, warmte en tijdloze schoonheid. Nieuw hoogtepunt in het oeuvre van Broos is haar atelier, dat deze zomer werd opgeleverd.

Francine Broos richtte haar bureau op in 1983. Lange tijd werkte zij alleen; vijf jaar geleden werd Bas Leenders als tweede interieurarchitect aangetrokken, daarna volgden Debbie Broos en Ingrid Bekx. De eerste opdrachten kwamen van particulieren, maar al snel kwamen daar projecten bij, zowel kleine als grote. Inmiddels heeft Broos een uitgebreid en zeer divers oeuvre, dat varieert van het interieur van een loft, tot een tandtechnisch laboratorium, kantoren, winkels en sterrenrestaurants. Het adviesspectrum van het bureau gaat van het geven van een kleuradvies tot het bouwkundig ontwerpen en inrichten van nieuwe en bestaande gebouwen.

Vorstudie

Bij elke opdracht is de eerste stap voor Broos het goed luisteren naar de cliënt, en het zich verdiepen in diens wensen en de functie van het interieur: wie werkt of woont er, en hoe zal het gebouw worden gebruikt? Francine Broos: “Prioriteit is dat mensen zich goed voelen in onze ontwerpen.” Particulieren komen regelmatig bij Broos voor uitbreiding van hun woning omdat zij de behoefte hadden aan meer ruimte: “Dat is lang niet altijd nodig, soms kan heel goed met interne aanpassingen aan deze behoefte worden voldaan. Het eindresultaat is dan compleet anders dan wat de opdrachtgever aanvankelijk voor ogen had, maar is hij zeer tevreden met deze oplossing.” Een voorstudie door de opdrachtgevers én de interieurarchitect

kan het eindresultaat optimaliseren. Toen Broos werd gevraagd voor de renovatie van de gesloten afdeling van servicecentrum Het Laar in Tilburg was er door de medewerkers daar al een voorstudie gemaakt. “Dat heeft eraan bijgedragen dat er in plaats van voor een traditionele keuken, voor een open keuken met kookeiland en een grote tafel werd gekozen, zodat de bewoners er nu de mogelijkheid hebben om bijvoorbeeld samen koekjes te bakken en koffie te drinken. Een huiselijke omgeving dus, waar ook de verzorgers achter stonden. Mede doordat de wensen al duidelijk waren geformuleerd, konden wij daarop inspelen en werd het door ons voorgestelde plan met enthousiasme ontvangen.”

Respect

Essentieel voor Broos is ook dat een ruimte in balans is en zo mogelijk aansluit op het exterieur. Daarom wordt zij het liefst al in een vroeg stadium bij

een project berokken, zodat de ruimte al in overleg met de opdrachtgever en architect kan worden aangepast: “Dan kan er efficiënt gewerkt worden en kun je het mooiste resultaat bereiken. De bouwkundige tekeningen kunnen zo direct op een goede onderlegger worden gemaakt.” Een groot gedeelte van de opdrachten van Francine Broos Interieurarchitecten bestaat uit het renoveren van bestaande gebouwen “Het komt voor dat ik zo’n gebouw weer in balans kan brengen door terug te gaan naar wat de oorspronkelijke architect bedoelde. Daarnaast zorg ik er voor dat eigentijdse toevoegingen en veranderingen het karakter versterken. Het is belangrijk dat je je als interieurarchitect aan kan passen aan het basisontwerp van het gebouw. Dat betekent dat je respect moet hebben voor die architectuur.” Hierbij werkt Broos veel op haar gevoel, net zoals bij de lichtplannen die altijd een belangrijk onderdeel van haar ontwerpen vormen. Ook een lichtplan moet in balans zijn, “...yin yang: een

goede combinatie van functioneel en sfeerlicht, en up- en downlighters in een goede verhouding. Je kunt een gebouw architectonisch versterken met verlichting, maar hoe minder armaturen in het zicht, hoe beter - met uitzondering van af en toe een blikvanger.” Francine Broos werkte regelmatig samen

met M30 Architecten, bijvoorbeeld bij de renovatie van een voormalig koetshuis, dat een metamorfose onderging om een kantoor te worden. Andere gezamenlijke projecten zijn onder meer een binnenzwembad bij een woonhuis, het interieur van een bedrijfsverzamelgebouw en een rouwcentrum in

FOTO BOVEN LINKS
Interieur van het multifunctioneel (rouw-) centrum in Oosterwijk
 (ontwerp gebouw M30 architecten)

FOTO BOVEN RECHTS
Interieur bedrijfsverzamelgebouw in Oosterwijk
 (van M30 Architecten)

FOTO ONDER
Interieur van een binnenzwembad bij een woonhuis

de Thermen in Vals (Zwitserland) en andere architectuur van Peter Zumthor. De karakteristieke steen die Zumthor voor de thermen gebruikte (het Valsler Quarzit) komt dan ook regelmatig in projecten van Broos terug, zoals in het binnenzwembad bij een woonhuis in Drunen.

Droom

Het meest recente project van Broos is haar eigen nieuwe studio, die zich bevindt op het landgoed dat ooit behoorde bij het kasteel van Loon op Zand, en waarin ook het middeleeuwse 'Zaadhuisje' van het kasteel staat. Broos kende het huisje - gelegen aan de rand van een bijbehorend bos van 1 ha - al jaren, en het leek haar een fantastische plek om te wonen wanneer de kinderen het huis uit zouden zijn. Dat moment was gekomen, en bovendien had haar bureau dringend meer ruimte nodig. Het huisje bleek te koop, en Broos ontwikkelde een herbestemmingplan dat door zowel de Welstandscommissie als Monumentenzorg met enthousiasme werd ontvangen. Omdat het huisje - een rijksmonument - niet mocht worden uitgebreid, ontwierp Broos voor haar bureau een paviljoen elders in het bos, dat inmiddels als Landgoed Op 't Sandt betiteld is. Het plan werd in samenwerking met Bedaux de Brouwer uitgewerkt.

De te bebouwen ruimte mocht niet groter zijn dan 75 m² - niet groot genoeg - en daarom tekende Broos een

FOTO BOVEN
Villa: renovatie en interieur;
ontwerp francine broos
interieurarchitecten, ontwerp
villa Jos Bedaux

FOTO ONDER
Badhuis bij een villa in Tilburg:
bouwkundig en interieurontwerp
Francine Broos Interieur-
architecten

Oisterwijk (2005). Het laatste project had ook als doelstelling dat de ruimte multifunctioneel zou zijn en dat is zonder meer geslaagd: door het lichte en warme karakter zou het rouwcentrum ook heel goed voor andere gelegenheden kunnen worden gebruikt.

Inspiratie

Ook met bureau Bedaux de Brouwer onderhoudt Broos goede contacten. "Het werk van onze bureaus sluit goed op elkaar aan. We maken beide concepten die duurzaam zijn." Behalve dat Broos reeds verschillende

villa's renoveerde die door Bedaux de Brouwer zijn ontworpen, werkt ze met Jacq. de Brouwer regelmatig aan nieuwe projecten, zoals het cultureel centrum in Hilvarenbeek, een kantorencomplex te Goirle en diverse nieuwe woningen. Het 'hoe minder, hoe beter' is een rode draad in het werk van Francine Broos. Sobere architectuur heeft haar voorkeur; voorbeeld is het werk van Tadao Ando en in Nederland dat van Bedaux de Brouwer. Andere bron van inspiratie is onder meer de natuur in combinatie met architectuur - zoals bij de Blue Lagoon baden in Reykjavik,

FOTO BOVEN LINKS
Winkelconcept en inrichting Watch! The Time Store in Breda (2001)

FOTO BOVEN RECHTS
Interieur woonhuis annex atelier in Oisterwijk (ontwerp gebouw M30 Architecten)

FOTO ONDER
Het nieuwe atelier, met op de achtergrond het Zaadhuisje

tweede, ondergrondse verdieping, die dankzij een brede betonnen trap en een groot terras (met padoek-vlonder, net als het terras boven) overvloedig van daglicht wordt voorzien. Het paviljoen zelf is vrijwel geheel van glas, en daardoor prachtig ijl en transparant. In het glas wordt het bos prachtig weerspiegeld, zodat het paviljoen haast één met de natuur is. Broos: "Het idee was ook dat het gebouw niet zou opvallen. Daarnaast is het juist het contrast met het Zaadhuisje dat beide bouwwerken

versterkt en iedereen zo enthousiast maakte." Een verrassend element is dat je pas van dichtbij ziet dat het paviljoen een benedenverdieping heeft. Deze verdieping huisvest het kantoor van Broos, plus een royaal gastenverblijf. Op de begane grond zijn de andere werkplekken, een pantry, computerruimte/archief en toiletruimte.

Broos: "Ons eigen atelier heeft ons ook de mogelijkheid geboden om vernieuwend te werken." Zo is er gebruik gemaakt van naadloze akoestische plafonds, zijn er lichtlijnen die niet worden onderbroken door starters, luidsprekers achter het stucwerk en kozijnen van Jansen Viss van zeer dun staal. Naast de vloerverwarming en -koeling kan er ook worden gekoeld, verwarmd en geventileerd vanuit kleine convectorsputten in de vloer, want aldus Broos, "ik wilde zo weinig mogelijk in het plafond. Geen pijpen op het dak en geen afvoeren in het zicht was dan ook een hele uitdaging. Zo is er bij allerlei onmogelijkheden en beperkingen - opgelegd door het bestemmingsplan - toch iets heel moois ontstaan." Natuurlijk gebruikte Broos voor de badkamer en toiletruimte het Valser Quarzit, in combinatie met kranen van Vola - een andere favoriet. Het Zaadhuisje werd -

tot en met de fundering - gerestaureerd en is nu het woonhuis van Broos. Zo werd een droom tot wekelijkheid. En, stelt Broos, "Het atelier is een uitermate sterk project. Op de eerste plaats is het een inspirerende plek om te werken én een aantrekkelijke plek om cliënten te ontvangen. En het is een symbool om de buitenwereld te tonen wat we 'in huis hebben'."

www.francinebroos.nl

Bij uitgeverij Episode (nu Jap Sam Books) verscheen in 2008 een boek over *Francine Broos Interieurarchitecten*, francine broos; ISBN 978-90-5973-074-8, prijs 59,50 euro, www.japsambooks.nl.

